

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **Ing. D. Č. a spol.** pre prečin ohovárania spolupáchatelstvom podľa § 20, § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 3 T 138/2012 o návrhu obžalovaného Ing. D. Č. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 16. októbra 2014 takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného Ing. D. Č. a spol. vedená na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 3 T 138/2012 pre prečin ohovárania spolupáchatelstvom podľa § 20, § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný prokurátor v Martine podal 16. júla 2012 pod č. 2 Pv 401/11 na Okresnom súde Martin obžalobu na Ing. D. Č., D. S. a V. D. pre prečin ohovárania spolupáchatelstvom podľa § 20, § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Trestná vec obžalovaných bola pomocou technických prostriedkov pridelená na prerokovanie a rozhodnutie do oddelenia samosudcu JUDr. Mariána Rošaka pod vyššie uvedenou spisovou značkou, ktorý vo veci vydal 25. júna 2012 trestný rozkaz, pričom obžalovaných uznal za vinných na skutkovom základe uvedenom v obžalobe, nezmeniac právnu kvalifikáciu a obžalovaným uložil peňažné tresty. Proti trestnému rozkazu podali

všetci traja obžalovaní v zákonom stanovenej lehote odpor, na základe čoho samosudca vo veci nariadil hlavné pojednávanie. Príslušný samosudca vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie na viacerých pojednávaniach, pričom na ostatnom hlavnom pojednávaní 4. marca 2014 v zmysle § 269 Tr. por. prečítal listinné dôkazy, ku ktorým sa mali možnosť strany trestného konania vyjadriť, zamietol návrhy obhajcu obžalovaného Ing. Č. na doplnenie dokazovania, dokazovanie vyhlásil za skončené a hlavné pojednávanie odročil na 20. marca 2014, za účelom prednesu záverečných rečí a vyhlásenia rozsudku.

Obžalovaný Ing. D. Č. podaním došlým na súd prvého stupňa 18. marca 2014 vzniesol námietku voči samosudcovi a žiadal ho vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania, nakoľko jeho správanie v konaní objektívne vzbudzuje pochybnosti o jeho nezaujatosti. V priebehu konania samosudca odmietol vykonať dôkaz výsluchom svedka ppráp. P. V., vykonať ohliadku miesta činu a na ostatnom hlavnom pojednávaní naznačil pred jeho advokátom, že o jeho nevine neuvažuje a uloží mu nepodmienečný trest. Vzhľadom k tomu navrhol odňať vec Okresnému súdu Martin a prikázať ju inému súdu, najlepšie mimo Žilinský kraj. Taktiež žiadal, aby do právoplatného rozhodovania o námietke zaujatosti a odňatí veci neboli vykonávané žiadne úkony trestného konania.

Ďalším podaním došlým na súd prvého stupňa 26. marca 2014 doplnil svoj návrh na odňatie veci poukazom na rozhodovacia prax a uznesenia najvyššieho súdu, pričom uviedol, že jemu sa sudca javí ako zaujatý, porušuje jeho právo na obhajobu, čím doslova znemožňuje zistenie objektívnej pravdy. Znovu navrhol odňať vec okresnému súdu a prikázať ju mimo Žilinský kraj. Samosudca príslušného súdu listom z 21. júla 2014 obžalovanému oznámil, že o jeho námietke zaujatosti sa vzhľadom na ustanovenie § 32 ods. 6 Tr. por. nebude konať, zadovážil vyjadrenia ostatných sudcov príslušného súdu (č.l. 331 - 332) a vec postúpil nadriadenému Krajskému súdu v Žiline na ďalší procesný postup.

Vec došla na Krajský súd v Žiline 23. júla 2014, kde je vedená pod sp. zn. 3 Nto 10/2014, pričom príslušný predseda senátu zadovážil vyjadrenia sudcov krajského súdu (č.l. 360 - 367), ako aj vyjadrenie samosudcu okresného súdu a vec predložil 8. októbra 2014 tunajšiemu súdu na rozhodnutie o návrhu obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorého príslušnosť ako delegujúceho súdu vyplýva z ustanovenia § 23 ods. 1 veta druhá Tr. por., preskúmal návrh obžalovaného

na odňatie veci Okresnému súdu Martin a jej prikázanie inému príslušnému súdu, ako aj obsah súdneho spisu a dospel k záveru, že návrh obžalovaného nespĺňa zákonom požadované podmienky.

V prvom rade je potrebné uviesť, že na prerokovanie a rozhodnutie trestnej veci obžalovaného Ing. D. Č. je príslušný Okresný súd Martin, ktorého vecná príslušnosť vyplýva z ustanovenia § 15 Tr. por. a miestna príslušnosť z ustanovenia § 17 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého stupňa je prípustné len za podmienok, že pre takýto procesný postup existujú dôležité dôvody. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného ustanovenia je potrebné považovať také okolnosti, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná. Dôležitými dôvodmi sú okolnosti, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci, dodržanie zásady ústnosti a bezprostrednosti, čo najrýchlejšie prerokovanie veci, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov a zabezpečia najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu. Námietku zaujatosti vznesenú procesnou stranou voči všetkým sudcom príslušného súdu považuje súdna prax za návrh na delegáciu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Z článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo

k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomerom k prejednávanej veci treba rozumieť napr., že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednávanou trestnou činnosťou. Pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých úkon sa priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

K osobnej zaujatosti sudcu môže dôjsť iba vtedy, ak je vzťah sudcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodnúť nestranne a nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok. Kolegiálne vzťahy, ktoré vyplývajú z výkonu funkcie sudcu nemôžu samé o sebe opodstatniť vylúčenie sudcu, hoci by išlo o vzťahy priateľské. Je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu, aby bol schopný nestranne rozhodnúť aj vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ku ktorým má uvedený vzťah. V posudzovanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, o trestnej veci obžalovaného má rozhodovať samosudca JUDr. Marián Rošak, u ktorého najvyšší súd nezistil žiadny zákonný dôvod pre jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecné záväzné predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prerokovať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v posudzovanej veci neboli splnené. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani spomenuté rozhodnutie generálneho prokurátora, ktoré sa týkalo úkonov v prípravnom konaní a nie konania pred súdom.

Pokiaľ ide o návrh obžalovaného na odňatie veci Krajskému súdu v Žiline, je potrebné uviesť, že trestné konanie sa nachádza v štádiu prvostupňového konania vedeného na Okresnom súde Martin, pričom krajský súd v súčasnosti nerozhoduje o žiadnom opravnom

prostriedku, resp. inej otázke, na ktorú je podľa procesných predpisov príslušný konať. Preto námietku zaujatosti nemožno vzniesť do budúcnosti. Z toho dôvodu nie je možné rozhodovať o odňatí veci súdu na ktorom sa žiadne trestné konanie nevedie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie zákonných podmienok na vylúčenie zákonného sudcu a tým aj splnenie zákonných podmienok na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., a preto trestnú vec obžalovaného Ing. D. Č. a spol. Okresnému súdu Martin neodňal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. októbra 2014

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová